

"דמים", הוא בכך ש"ערכו" של אדם קצוב בתורה, ואילו דמיו של האדם נקבעים לפי מחירו בשוק, אם ימכר לעבד.

ויש כמה חילוקים ביניהם, וכגון: מי שמתחייב ערכו של תינוק, שעדיין לא מלאו לו שלשים יום, הרי הוא פטור מכל וכל, שהרי רק לתינוק מבן שלשים יום והלאה קצבה התורה "ערך". אך מי שנודר דמיו של תינוק שכזה הרי הוא חייב להקדש דמים כפי השיווי של אותו תינוק להמכר בשוק.

וכן הא דתנן "הכל נידרין", שחייב הנודר ליתן את שיווי דמיהם של אותן שהוא נדר ליתן את דמיהן להקדש —

האם בכל אלה — **הכי נמי דלכתחילה מעריכין ונודרין!**?

והא **כתיב** [דברים כג] "וכי תחדל לנדור — לא יהיה בך חטא", ומשמע שכונת התורה לומר, שמוטב לו לאדם שלא ידור, כי אם הוא ידור יש חשש שיהיה בו חטא, כשלא ימלא את נדרו!?

וב**כתיב** נמי בספר קהלת [פרק ה] "טוב אשר לא תדור — משתדור ולא תשלם".

ו**תניא**: כתיב בספר קהלת [פרק ה] "את אשר תדור — שלם", ולאחר מכן כתיב "טוב

שאני, כי מוכח שהוא לישנא דדיעבד, כדקתני טעמא בהמשך דברי התנא: לא שהאדם רשאי להמיר, אלא, שאם המיר — מומר [דהיינו שנתפסת בהמת החולין בקדושת קרבן], וסופג הממיר את הארבעים, על עבירת הלאו של "לא ימירנו".

אבל הכא, לישנא ד"הכל שוחטין" משמע שבא להתיר את שחיטתן לכתחילה, ולכן קשיא לן הסתירה מסיפא, דלישנא ד"ושחיטתן כשירה" הוא לשון דיעבד.

ופריך רב אחא בריה דרבא: אלא, הא דתנן "הכל מעריכין", מתחייבים להקדש את ערכם, או את ערכו של אדם אחר, לפי הערך הכתוב בתורה.⁽²⁾

וכמו כן הא דתנן "הכל נעריכין", שלכולם יש "ערך" שאפילו אדם שהוא מוכה שחין, שאין לו כל שיווי ממוני להמכר בשוק, אם אמר "ערכי עלי", או שמישהו אחר אמר עליו "ערכו עלי", חייב לתת את ערכו הקצוב בתורה].

וכמו כן הא דתנן "הכל נודרין" את את שיווי דמיהם או את דמיהם של אחרים להקדש.⁽³⁾

ההבדל בין המתחייב "ערך" או הנודר

שאפילו קטן שהוא "מופלא הסמוך לאיש", והיינו שהוא בן י"ב שנים ויודע לשם מי מקדישין, הרי הוא יכול להתחייב בערכו הקצוב בתורה, או להתחייב בערכו של אדם אחר, בעל ערך גבוה יותר.

3. ואין כל חידוש בכך שהכל נודרין, אלא נקט לה משום דבעי למימר נמי "הכל נידרין".

אולם הרמב"ם [הלכות ביאת מקדש, ט ה] כתב, שזר שעבד במקדש חייב מיתה, ואי זהו זר, כל שאינו מזרע אהרן הזכרים, שנאמר "בני אהרן" ולא בנות אהרן. ומבואר בדבריו, שכל מי שאינו מזרע אהרן הזכרים, הרי הוא כזר, ואם כן, פסול נשים הוא מדין זר.

2. וקא משמע לן התנא באמרו "הכל מעריכין",